

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти **Львівський державний університет безпеки життєдіяльності**
Освітня програма **7212 Екологія та охорона навколишнього середовища**
Рівень вищої освіти **Бакалавр**
Спеціальність **101 Екологія**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства - <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7212
Назва ОП	Екологія та охорона навколишнього середовища
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шелест Зоя Михайлівна, Якубчак Микола Андрійович, Погребняк Володимир Григорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	04.03.2020 р. - 06.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://ldubgd.edu.ua/content/osvitnya-programa-ekologiya-ta-ohorona-navkolishnogo-seredovishcha-za-specialnistyu-101
Програма візиту експертної групи	https://ldubgd.edu.ua/content/osvitnya-programa-ekologiya-ta-ohorona-navkolishnogo-seredovishcha-za-specialnistyu-101

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП спрямована на задоволення потреб основного роботодавця – ДСНС України, але сформовані компетентності не обмежують свободи працевлаштування. Зміст ОПП повністю відповідає вимогам чинного СВО України зі спеціальності 101 «Екологія», а досягнення його дескрипторів реалізується через обов'язкові ОК. Здобувачі вищої освіти мають можливість задовольняти індивідуальні освітні потреби. З 60 кредитів вибіркової складової 25% – дисципліни з каталогу університету, переважно гуманітарного і соціально-економічного спрямування, 37,5% – дисципліни інших спеціальностей та 37,5% – дисципліни поглибленої фахової підготовки. Практична підготовка забезпечується на основі угод з базами практики та у акредитованих науково-дослідних лабораторіях ЗВО. Досягненню soft skills сприяють обов'язкові і вибіркові ОК. Правила вступу на ОПП чіткі, зрозумілі і у повному обсягу доступні на офіційному сайті. Освітній портал «Віртуальний університет» дозволяє здобувачам мати інформації про графік навчального процесу, зміст і структуру дисциплін, порядок і критерії оцінювання. На якість ОПП позитивно впливає міжнародна співпраця з Кінгстонським університетом. Політику академічної доброчесності впроваджують через нормативні і методичні вимоги та систему перевірки на плагіат. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає дисциплінам, які вони забезпечують. Ефективно працює система рейтингу та матеріального заохочення. ЗВО має достатні матеріальні і інформаційні ресурси для виконання ОПП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ЗВО є відкритим до співпраці та продуктивного діалогу щодо змісту та цілей ОПП. 2. Підготовка фахівців за ОПП дозволяє випускникам бути конкурентоздатними як загалом на ринку праці, так і в системі ДСНС. 3. Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується вільним вибором дисциплін, запропонованих ЗВО, дисциплін інших спеціальностей і дисциплін поглибленої фахової підготовки. 4. Практична підготовка проводиться в реальних умовах, чільне місце серед яких посідають місця для подальшого працевлаштування випускників, зокрема, на базі структурних підрозділів ДСНС. 5. Приділяється значна увага формуванню soft skills та виробленню навичок комунікацій у різних, в тому числі і конфліктних, ситуаціях. 6. Правила прийому на навчання за ОПП чіткі та зрозумілі, а особливі умови не мають дискримінаційних ознак, зумовлені особливостями ЗВО. 7. Викладачі мають достатній рівень професійної майстерності, їх академічна кваліфікація відповідає дисциплінам. 8. Освітній портал «Віртуальний університет» містить актуальну і повну інформацію щодо освітніх компонентів, контрольних заходів та графіка навчального процесу. 9. Наукові досягнення студентів визнані на рівні перемог у Всеукраїнських конкурсах і олімпіадах. 10. Матеріальні та інформаційні ресурси сучасні, достатні для реалізації ОПП, а умови навчання та проживання здобувачів комфортні і безпечні. 11. При реалізації ОПП діє система забезпечення академічної доброчесності. Також діє система внутрішнього забезпечення якості освітніх програм.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Профіль ОПП містить ряд технічних і методичних помилок в матрицях через дескриптори описані лише обов'язкові ОК, однак ці недоліки не є суттєвими і можуть бути виправлені. Рекомендовано усунути помилки і додати опис вибіркового ОК професійного спрямування. 2. Процедура вибору індивідуальної освітньої траєкторії описана стосовно її організації, частина інформації подається усно. Рекомендовано: розробити відповідне положення, яке дозволить чіткіше визначити всі особливості формування освітньої траєкторії і не потребуватиме додаткових коментарів. 3. Враховуючи надані пояснення щодо можливості вільного вибору дисциплін в межах фахових та міждисциплінарних блоків, рекомендовано об'єднати переліки в межах парних блоків, визначивши вимогу дотримання тижневого навантаження при їх виборі. 4. Інформація щодо контрольних заходів подається з різних джерел, в тому числі і усних. Рекомендовано: розробити єдине положення щодо оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти, яке б містило вичерпну інформацію щодо контрольних заходів, критеріїв оцінювання та процедур оскарження їх результатів і було доступне на сайті університету. 5. Систематичні опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення випадків дискримінації не проводяться. Рекомендовано: розробити і впровадити анкетування серед студентів і курсантів з цих питань. 6. Рекомендовано завершити роботи по створенню достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. 7. Рекомендовано завершити вдосконалення структури сайту ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Формування та розвиток освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища» базується на «Стратегії та концепції розвитку ЛДУ БЖД до 2029 р.» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/strategiya_ta_koncepciya_rozvitku_ldubzhd.pdf. При формуванні цілей ОПП була врахована місія ЗВО, яка полягає, в першу чергу, у створенні умов для надання якісної сучасної освіти у галузі безпеки людини через вільне творче навчання та наукові дослідження відповідно до потреб суспільства та перспектив розвитку держави. При визначенні цілей освітньої діяльності знайшли своє відображення особливості закладу вищої освіти, зумовлені необхідністю підготовки фахівців, спроможних як діяти в умовах надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, так і проводити діяльність по їх попередженню. Це повністю відображає головні завдання діяльності університету, окреслені у Статуті Львівського державного університету безпеки життєдіяльності https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/statut_universitetu.pdf. ОПП націлена, в першу чергу, на підготовку фахівців для вирішення питань екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища в системі ДСНС України. Комісія констатує, що на сайті ЗВО у закладці «Навчально-методичний центр» є окрема вкладка, на якій представлена освітня програма <https://ldubgd.edu.ua/content/osvitni-programi>, а у закладці «Відділ організації та забезпечення навчально-методичної роботи» є навчальні плани, за якими проводиться підготовка фахівців <https://ldubgd.edu.ua/content/navchalni-plani>.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У вдосконаленні цілей і ПРН відіграють круглі столи і конференції за участю всіх зацікавлених сторін: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/recenziyi.pdf. Активну участь у вдосконаленні ОПП приймали роботодавці (протоколи кафедри № 2 від 24.09.18 р, №2 від 9.09. 19 р.). На зустріч з начальником відділу техногенної безпеки ДСНС України Олегом Горохівським, який засвідчив, що при перегляді ОПП були враховані їх побажання щодо поглиблення підготовки з оцінки небезпечних ситуацій та їх впливу на довкілля. Начальник відділу інструментально-лабораторного контролю Державної екологічної інспекції Тетяна Бондарчук зазначила, що на основі результатів проведення практик на базі відділу, були розроблені і враховані рекомендації щодо посилення практичної підготовки здобувачів. Директор природного заповідника «Розточчя» Ярослав Бовт наголосив на тісній співпраці щодо вирішення транскордонних проблем. Вдосконалення ОПП тісно пов'язані з академічним обміном з університетами Великої Британії, Польщі та Естонії. Реалізація міжнародного проекту «Internationalising Higher Education» (British Council- Ukraine - Partnership UKR15PG/17-15/0216) надала можливість викладачам підвищити педагогічну майстерність, підтверджену сертифікатами. За результатами анкетування здобувачів вищої освіти було збільшено кількість годин на практичну підготовку. Спількування з випускниками університету - Олегом Герою, Тетяною Скибою та Іриною Комчар пересвідчило, що отримані знання, вміння і навички задовольняють вимоги молодих фахівців.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Особливістю даної ОП є чітке спрямування на задоволення потреб основного замовника - ДСНС. Галузевий аспект прослідковується у обов'язкових та вибіркового освітніх компонентах. ОП націлена на досягнення ПРН, пов'язаних з забезпеченням екологічного супроводу

оцінки і попередження НС. Інтерв'ю засвідчили, що досягнуті ПРН є достатніми для вирішення вказаних проблем і виконання службових обов'язків. В цьому роботодавці пересвідчуються при проведенні практик, спільних досліджень і тренувань. Деякі з них набули загальнодержавного розголосу https://youtu.be/3V_ZoCb6H6s. Досвід участі представників університету у ліквідації загроз і небезпек регіонального рівня показав необхідність підготовки фахівців, спроможних вирішувати завдання з безпечного поводження з відходами, їх утилізації і рекуперації. На досягнення відповідних ПРН спрямовані освітні компоненти, які були розширені і поглиблені при перегляді ОПП. При формуванні цілей ОПП було враховано досвід провідних ЗВО України, зокрема, Нац. лісотехнічного ун-ту, «Львівська політехніка», Львівського нац. ун-ту ветеринарної медицини та біотехнологій. Провідні фахівці вказаних ЗВО виступили рецензентами даної ОПП. Реалізація програми академічної мобільності у рамках проекту «Erasmus+» забезпечила тісну співпрацю з Кінгстонським університетом, що дозволило реалізувати спільні проекти <https://ldubgd.edu.ua/node/200>. Значним досягненням є те, що міжнародна академічна мобільність включає виконання студентами Кінгстонського університету магістерських робіт на базу кафедри безпеки.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма, розроблена у 2017 р., у 2019 р. була приведена у відповідність до чинних вимог Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 101 «Екологія» <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-bakalavr.pdf>. Аналіз освітньої програми вказує на те, що цілі та програмні результати навчання визначаються з урахуванням діючих СВО України. Досягнення нормативних програмних результатів навчання і формування загальних і спеціальних компетентностей повністю забезпечується обов'язковими освітніми компонентами. ЗВО забезпечив організаційно-методичний супровід розробки освітньої програми: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/metodichni_rekomendaciyi_z_rozrobki_osvitnih_program_proekt.pdf.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Наявна тісна співпраця зі стейкхолдерами, які зацікавлені у розвитку освітньо-професійної програми, що підтверджується відповідними матеріалами. До формування цілей і програмних результатів навчання на постійній основі залучаються представники ДСНС та інші потенційні роботодавці. 2. За відгуками представників стейкхолдерів, з якими була проведена зустріч, підготовка фахівців за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» дозволяє випускникам бути конкурентоздатними як загалом на ринку праці, так і в системі ДСНС, що вказує на актуальність освітньої програми. 3. Незважаючи на специфічні умови провадження освітньої діяльності, ЗВО є відкритим до співпраці та продуктивного діалогу зі стейкхолдерами та громадськістю. 4. Чітко простежується направленість цілей та програмних результатів навчання на забезпечення вирішення галузевих та регіональних екологічних проблем і формування у здобувачів компетентностей з різних аспектів екологічної безпеки при запобіганні і ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного походження. 5. Наявна практика в рамках програми міжнародної академічної мобільності залучення до навчання в ЛДУ БЖД студентів Кінгстонського університету (Велика Британія).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Опис орієнтації та основного фокусу освітньої програми несе дещо загальний характер. Рекомендовано: конкретизувати дані характеристики з урахуванням специфіки ЗВО. 2. У профілі ОПП при описі придатності до працевлаштування не вказано, що частина здобувачів є курсантами служби цивільного захисту і після завершення навчання гарантовано працевлаштовуються в органах та підрозділах ДСНС. Рекомендовано: внести відповідні доповнення в опис профілю ОПП. 3. У описі придатності до працевлаштування вказано, що фахівці, які здобули освіту за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» першого бакалаврського рівня вищої освіти можуть обіймати посаду 2442.2 «Фахівець з природокористування», тоді як ДК 003-2010 для цієї групи професійних робіт вимагає наявності другого магістерського рівня вищої освіти. Рекомендовано: вилучити дану пропозицію з переліку можливих первинних посад. 4. Незважаючи на наявні зв'язки з випускниками минулих років зі спеціальності та їх задоволенням рівнем підготовки, рекомендуємо впровадити практику моніторингу думки майбутніх випускників шляхом проведення регулярних опитувань для з'ясування шляхів можливого вдосконалення ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Інформація щодо Критерію 1, наведена в звіті про самооцінювання, викладена коректно та по суті. При проведенні виїзної експертизи були отримані всі необхідні документальні підтвердження та пояснення. Проведені зустрічі експертної групи зі стейкхолдерами, також засвідчили відкритість ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» до подальшого вдосконалення. Зазначені слабкі сторони і недоліки на спільну думку експертної групи є несуттєвими і можуть бути легко виправлені при подальшій роботі. Як ЗВО в цілому, так і гарант освітньої програми і група забезпечення продемонстрували чіткі наміри по вдосконаленню освітньо-професійної програми, що є запорукою її розвитку.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньо-професійної програми (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства та Стандарту вищої освіти України для першого бакалаврського рівня вищої освіти (240 кредитів). Розподіл кредитів ЄКТС між обов'язковими і вибірковими освітніми компонентами становить 180 і 60 (25%) кредитів відповідно, що повністю відповідає існуючим вимогам. Обсяги кредитів, відведені на засвоєння освітніх компонентів та досягнення програмних результатів навчання (ПРН), є достатніми і вмотивованими.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП чітко структурований за семестрами та роками навчання. Передбачено достатньо часу для СР студентів. Терміни початку і завершення освітнього процесу регулюються наказом ДСНС, що і зумовило певну невідповідність у датах. Всі ОК, включені до ОПП, забезпечують неперервність формування загальних і фахових компетентностей. Обов'язкові освітні компоненти включають перелік дисциплін та видів практичної підготовки, які повністю відображають предметну область спеціальності 101 «Екологія» відповідно до вимог СВО України. В долучених до самооцінювання матеріалах з технічних причин були відсутні додатки, які дозволили б порівняти оновлену версію ОПП і версію, за якою навчаються студенти набору попередніх років. Ці додатки є на https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/ek_bak.pdf. Аналіз матриць відповідності ОК ПРН і компетентностям вказує на недостатню чіткість відображення в них змісту дисциплін, що можна вважати методичною помилкою. Інформація, яку розміщено на сайті в закладці «Віртуальних університет» (<http://virt.ldubgd.edu.ua/course/index.php?categoryid=154>) свідчить про те, що здобувачі вищої освіти мають повну, чітко структуровану інформацію щодо змісту навчання, особливостей викладання та вимог з кожного освітнього компоненту ОПП. Гуманітарну складову ОПП забезпечена 15,5 кредитами. Крім того, студенти мають змогу доповнити свою гуманітарну освіту за рахунок вибіркової складової. Щодо перспектив запровадження силабусів. Перші кроки в цьому напрямку зроблені (див. «Віртуальний ун-т»).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз профілю ОПП та навчального плану свідчить про практично повну відповідність змісту навчання предметній області, визначеної СВО України зі спеціальності 101 «Екологія». В освітній програмі на цикл дисциплін профільної підготовки виділено 133 кредити. З них на фахові дисципліни відведено 93,5 кредити (70,3%). Фундаментальні природничі дисципліни становлять 26 кредитів (19,5%). Вони забезпечують формування спеціальних (фахових) компетентностей, визначених СВО України, тому є абсолютно доречними і достатніми за обсягом. Виділення в обов'язковій підготовці фахівців 13,5 кредитів (10,2%) на вивчення дисциплін, що стосуються сфери цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, є вмотивованим, відповідає особливостям ЗВО, принципам академічної автономії і повністю підтримується стейкхолдерами. Специфічними умовами навчання та регуляторною політикою ДСНС зумовлений також факультативний характер фізичного виховання для студентів і обов'язкова фізична підготовка курсантів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів і курсантів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у лду БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/05.02_polozhennya_pro_organizaciyu_osvithnogo_procesu_ldu_bzhd_z_dodatkam.pdf. Основним інструментом формування індив-го навчального плану є вибіркові освітні компоненти, загальним обсягом 60 кредитів (25%): 12 кредитів на дисципліни з загальноун-го каталогу, який пропонує унікальні за змістом, назвою або структурою дисципліни; 22,5 кредити (Блоки А і Б) на дисципліни, направлені на поглиблення фахової підготовки; 22,5 кредити (Блоки В і Г) – це дисципліни інших спеціальностей, спрямовані на досягнення ПРН, пов'язаних зі специфікою ЗВО. Студенти і курсанти мають можливість формувати ІНП протягом 3-7 семестрів. Вибір дисциплін з каталогу необмежений і різноманітний (<http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=2076>). Аналіз блоків дисциплін, показав, що є близькі за змістом («Автомобіль та безпека дорожнього руху», «Засади безпеки на автотранспорті», «Протипожежна, інженерна та аварійно-рятувальна техніка», «Інженерне забезпечення пожежогасіння ...»). Формування ІОТ достатньо прозоре і ефективне. Зміст і особливості викладання ВД представлені у «Віртуальному університеті». Співкування зі здобувачами вищої освіти показало, що вони добре розуміють процедуру вибору, можливі освітні досягнення і повною мірою задовольняють свої освітні потреби. Кожен здобувач має індивідуальний навчальний план. Всі документи затверджені начальником ННІ ЦЗ.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На практичну підготовку, яка включена безпосередньо в ОПП, передбачено 12 кредитів. Це 3 навчальні і 1 переддипломна практики. Практична підготовка курсантів та студентів регулюється відповідним Положенням: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_praktiku_ldubzhd.pdf. Методичне забезпечення практичної підготовки є достатнім і висвітлене на сторінці кафедри екологічної безпеки <https://ldubgd.edu.ua/node/200> та у закладці «Віртуальний університет». Навчальні практики на 1 – 2 курсах проводяться на основі довготривалих угод з базами практик (Яворівський національний парк, Природний заповідник «Розточчя»). Виробнича та переддипломна практики на 3 – 4 курсі для курсантів відповідно чинних нормативно-правових актів проводиться у підрозділах ДСНС. Студенти мають можливість обирати бази практик на основі індивідуальних угод або, за бажанням, у ДСНС. Інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти показало, що форма організації практичної підготовки та її зміст не лише відповідають спеціальним умовам навчання, але і повністю забезпечують набуття компетентностей, необхідних в подальшій професійній діяльності. Випускники спеціальності попередніх років також підтвердили актуальність змісту практичної підготовки для подальшої роботи з фрамом. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що при формуванні ОПП та програм практик були враховані побажання і вимоги структур ДСНС та відділу інструментально-лабораторного контролю Державної екологічної інспекції у Львівській обл..

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Досягненню soft skills сприяють як обов'язкові ОК ОПП, так і дисципліни вільного вибору. Аналіз статистики вибору дисциплін з каталогу ун-ту показав, що крім поглибленого вивчення іноземної мови, здобувачі прагнуть набути навичок комунікації, лідерства, етики («Професійна етика та службовий етикет», «Критичне мислення», «Культура ділового спілкування», «Комунікативні технології», «Основи психології та педагогіки» тощо). Інтерв'ю зі здобувачами показало чітке розуміння ними важливості для успішної професійної діяльності комунікативних, конфліктолого-психологічних навичок, що і зумовлює вибір відповідних дисциплін. Набуттю soft skills сприяє активна співпраця з громадськими організаціями (Національний екологічний центр України, Урбоекологічний центр, «Зелене серце Карпат», WWF тощо). Значну роль у формуванні soft skills відіграють спеціальні умови навчання. Перебування курсантів на повному державному утриманні та сумісне проживання сприяє формуванню розвитку навичок залагодження конфліктів, розуміння важливості управління часом тощо. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що це позитивно впливає на мотивацію до навчання і формування соціальних навичок також і у студентів. Політика ЗВО стосовно розвитку soft skills та спеціальні умови надання освітніх послуг включають заходи щодо запобігання та врегулювання конфліктів інтересів у діяльності особового складу та працівників, які відображені у відповідному Положенні (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_vregulyuvannya_konfliktiv.pdf).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійні стандарти на час розроблення і акредитації ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» відсутні.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Проведений аналіз ОПП та ОК, навчального плану, зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти, викладачами і випускниками показали, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відбиває фактичне навантаження здобувачів, а також є реальним для досягнення зазначених цілей та програмних результатів навчання. Аудиторне навчання включає сім семестрів тривалістю 16 тижнів і один (останній) – 14 тижнів, що зумовлено атестацією. Семестрове навантаження складає 30 кредитів ЄКТС, а тижневе 24 – 25 аудиторних годин на 1 – 3 курсах і 22 – 19 годин на 4 курсі. З урахуванням часу, відведеного на самостійну роботу студентів це не перевищує 8 годин на день. Спілкування з учасниками освітнього процесу засвідчує, що фактичне навантаження є достатнім і оптимальним. Аналіз анкетування, яке проводиться на порталі «Віртуального університету» по завершенню вивчення дисциплін, та спілкування в фокус-групах показали, що здобувачі вважають, що час на опанування окремих освітніх компонентів є оптимальним. Представники студентського самоврядування підтвердили готовність кафедри до подальшої співпраці щодо вдосконалення організації самостійної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів в рамках ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» за дуальною формою на момент акредитаційної експертизи не проводиться. Перспективи розвитку ОПП у напрямку дуальної освіти передбачають проведення практичної підготовки старших курсів в підрозділах ДСНС з можливим працевлаштуванням, про що є відповідні домовленості. Крім того, частина лабораторних занять проводиться на базі лабораторій Державної екологічної інспекції.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Зміст і структура ОПП відповідає предметній області спеціальності, має чітку практичну спрямованість і дозволяє здобувачам набутися компетентності, необхідні для подальшої успішної професійної діяльності. Освітні компоненти поєднані між собою структурно-логічною схемою, їх обсяг і зміст є актуальним і обґрунтованим. 2. ОПП враховує можливість вивчення дисциплін, направлених на задоволення індивідуальних освітніх потреб через їх вибір з каталогу. Міждисциплінарний характер вибору реалізується через набір дисциплін інших спеціальностей ЛДУ БЖД. Поглиблення фахової підготовки можливе через вибіркові фахові дисципліни поглибленого змісту. Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії проводиться через «Віртуальний університет», повністю відкрита і достатньо формалізована. 3. Практична підготовка проводиться в реальних умовах, чільне місце серед яких посідають місця для подальшого працевлаштування випускників. Частина практичної підготовки проходить на базі структурних підрозділів ДСНС, є угоди з іншими установами. 4. В ЛДУ БЖД приділяється значна увага формуванню soft skills та виробленню навичок комунікацій у різних, в тому числі і конфліктних, ситуаціях. За рахунок гуманітарної і вибіркової частин ОПП введені відповідні дисципліни, активно реалізуються громадські екологічні проекти. Крім того, soft skills розвиваються через систему підтримки спеціальних умов надання освітніх послуг. 5. Ефективна система матеріального стимулювання сприяє самовдосконаленню і професійному розвитку викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Деякі освітні компоненти надмірно прив'язані до відповідних дескрипторів СВО України. Це спричиняє певну «розмитість» при характеристиці змісту ОК. Аналіз робочих навчальних програм вказує на те, що це методична помилка, а не суттєвий недолік. Рекомендовано: більш чітко сформулювати матриці відповідності ОК компетентностям і ПРН з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП. 2. В матрицях через дескриптори описані лише обов'язкові ОК. Рекомендовано: додати опис вибіркового ОК професійного спрямування. 3. Процедура вибору індивідуальної освітньої траєкторії описана в «Положенні про організацію освітнього процесу в ЛДУ БЖД» лише стосовно її організації, детальна інформація про зміст і особливості вибіркового ОК наводиться на внутрішньому ресурсі «Віртуального університету», що ускладнює зовнішній доступ до неї. Рекомендовано: розробити окреме положення про індивідуальну освітню траєкторію, яке дозволить чіткіше визначити всі особливості її формування і не потребуватиме додаткових коментарів. 4. Має місце часткове дублювання змісту дисциплін з міждисциплінарного переліку. Рекомендовано: усунути дублювання. 5. Враховуючи надані пояснення щодо можливості вільного вибору дисциплін в межах фахових (А і Б) та міждисциплінарних (В і Г) блоків, рекомендовано об'єднати переліки в межах парних блоків, визначивши вимогу дотримання тижневого навантаження при їх виборі. 6. Дуальна форма освіти наразі не реалізується, рекомендовано завершити наявні кроки по її впровадженню.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Наведена в матеріалах самооцінювання інформація і виявлені під час експертизи на місці фактори свідчать про те, що ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» розроблена у відповідності до нормативних вимог. Її реалізація забезпечує відповідну фахову, практичну і загальну підготовку на належному рівні з урахуванням індивідуальних освітніх потреб здобувачів вищої освіти та рекомендацій роботодавців. Виявлені неточності і зауваження суттєво не впливають на якість надання освітніх послуг та мають переважно організаційно-методичний характер. Спілкування з гарантом освітньої програми та адміністрацією ЗВО свідчить про зацікавленість у якнайшвидшому їх усуненні.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЛДУ БЖД оприлюднені на сайті ЗВО: https://ludubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmzvstup/2020/pravila_priyomu_do_ldu_bzhd_tekst_2020.pdf. Вони структуровані, викладені чітко і зрозуміло, не містять ознак дискримінації. На сайті ЗВО наводяться також програми вступних іспитів з конкурсних предметів, фахових вступних іспитів для вступу на основі ОКР молодшого спеціаліста та програми творчого конкурсу:

<https://ldubgd.edu.ua/abiturientu/programi-vstupnih-viprobuvan-u-2013-roci>. Вступники, що виявили бажання вступати до ЛДУ БЖД на денну форму навчання за рахунок державного замовлення, для оформлення особової справи кандидата на навчання, оформляють документи у органах та підрозділах ДСНС України за місцем постійного проживання (відповідно до Порядку відбору та прийому до вищих навчальних закладів цивільного захисту, затвердженого наказом МВС України від 23 лютого 2015 року №197) та в обов'язковому порядку проходять попередній медичний огляд. Особливістю доступу до навчання в ЛДУ БЖД є складання для вступу на навчання за державним замовленням нормативів із загальної фізичної підготовки (творчий конкурс). Така вимога не носить дискримінаційного характеру і пояснюється специфічними умовами надання освітніх послуг та подальшим працевлаштуванням в системі органів ДСНС.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОПП відповідають Умовам прийому на навчання до ЗВО України. Вступ на навчання за ОПП здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання відповідно до Переліку конкурсних предметів та творчих конкурсів для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра ЛДУ БЖД (Додаток 5 до Правил прийому до ЛДУ БЖД в 2020 році, <https://ldubgd.edu.ua/abiturientu/perelik-konkursnih-predmetiv>). Перелік конкурсних предметів для вступу на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб встановлюється з урахуванням пропозицій випускової кафедри, якісного та кількісного аналізу результатів набору на ОПП у попередні роки. Заявлені для вступу на навчання за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» предмети забезпечують відповідні початкові компетентності, необхідні для навчання на програмі («Українська мова і література», «Біологія», «Хімія», «Географія»). Всі конкурсні предмети мають однакові вагові коефіцієнти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання в інших ЗВО відображені у «Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу ЛДУ БЖД»: (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist_ldubzhd.pdf). Відповідно до Положення, визнання результатів навчання здійснюється на основі зіставлення результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем у закладі-партнері, та запланованих ОПП. Нормативні дисципліни можуть бути перезараховані за умови відповідності ПРН. Порядок перезарахування визначається індивідуальним планом академічної мобільності здобувача. Вся інформація щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є доступною для здобувачів вищої освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД», (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/05.02_polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procusu_ldu_bzhd_z_dodatkam.pdf) за рішенням керівника (гаранта) освітньої програми студентам дозволяється зараховувати вибіркові навчальні дисципліни через проходження дистанційних онлайн курсів. Студенти обізнані про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але наразі така практика не застосовувалась.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на навчання чіткі та зрозумілі, а інформація про них розміщена на сайті ЗВО у спеціальній закладці. 2. Особливі умови при вступі на навчання на денну форму за державним замовленням не мають дискримінаційних ознак, виправдані, зумовлені особливостями ЗВО, чітко визначені. 3. Деталізована і чітка інформація щодо академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначена загальною. Рекомендовано: розробити детальний регламент визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, та поширити процедуру їх визнання не лише на вибіркові дисципліни, але і на оцінювання досягнення окремих модулів нормативних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми забезпечується на достатньому рівні, без ознак будь-якої дискримінації. Обмеження, пов'язані з особливими вимогами щодо фізичної підготовки осіб, які навчатимуться за державним замовленням, виправдані і зумовлені специфічними умовами надання освітніх послуг. Процедура визнання результатів навчання через академічну мобільність чітко виписана і достатня. Визнання результатів навчання, отриманих через неформальну освіту, потребує подальшого розвитку.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес регулюється «Положення про організацію освітнього процесу в ЛДУ БЖД», в якому повною мірою охарактеризовані організаційні питання щодо викладання і навчання за ОПП: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/05.02_polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procusu_ldu_bzhd_z_dodatkam.pdf. Навчання і викладання включає як традиційні методи (лекції, практичні і лабораторні заняття), так і інноваційні (круглі столи, екологічні проекти, індивідуальні завдання з елементами наукової новизни, лекції-дискусії, проведення занять на базі підприємств). Аналіз РНП дисциплін і

навчального плану свідчить, що вибір методів навчання та оцінювання його результатів обґрунтований, пов'язаний з цілями і ПРН, заявленими у ОПП. Є достатнє забезпечення освітніх компонентів матеріально-технічними і інформаційними ресурсами та їх фактичне і раціональне використання. Обладнання та програмні засоби сертифіковані і ліцензовані, а їх перелік достатній для забезпечення формування ПРН. Навчання передбачає різноманітні групові і індивідуальні форми. Спілкування зі здобувачами показало, що вони відчують себе повноправними учасниками навчального процесу і задоволені запропонованими методами навчання. При оновленні ОПП була врахована їх думка щодо посилення практичної складової викладання. НПП підтримує індивідуальний самостійний вибір студента, допомагає у пошуку шляхів вирішення проблемних питань. Тематика індивідуальних завдань відображає актуальні проблеми екології та екологічної безпеки.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Знайомство з внутрішніми інформаційними ресурсами свідчить про доступну, зрозумілу і вчасну інформованість здобувачів вищої освіти про освітній процес. Інформація доноситься наступним чином: перед початком навчання начальники курсів доводять до відома здобувачів основні вимоги, особливості та дедлайни конкретного семестру; на початку вивчення дисципліни кожен викладач знайомить з її метою, особливостями, формами оцінювання і результатами навчання, яких потрібно досягти; повна інформація щодо форм, методів, змісту та особливостей навчання з кожної дисципліни представлена на порталі «Віртуальний університет» (<http://virt.ldubgd.edu.ua/>), який повністю забезпечує здобувачів інформацією про ОК ОПП. В повному обсязі представлений навчальний контент (конспект лекцій), методичні вказівки для проведення практичних і лабораторних занять, перелік запитань для проведення поточного і підсумкового контролю, критерії оцінювання, список рекомендованої літератури. Через «Віртуальний університет» формується індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти, а також анкетування після завершення вивчення дисципліни. Опитування аналогічного змісту проводяться і протягом семестру за допомогою системи онлайн тестування Socrative. Результати анкетування аналізуються гарантом освітньої програми, обговорюються на засіданнях кафедри і вченої ради ННІ ЦЗ. Зустрічі зі здобувачами вищої освіти підтвердили, що «Віртуальний університет» є дієвим засобом інформування про освітній процес.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Наукова спрямованість ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» є складовою діяльності ЗВО і відображається у головних напрямках НДР ун-ту (Дослідження, розроблення методів для покращення екологічної ситуації забруднених територій): <https://ldubgd.edu.ua/content/naukovi-napryami-universitetu>. Реалізація ОПП забезпечується гармонійне поєднання навчання і наукових досліджень. Діє наукове товариство студентів та курсантів (<https://ldubgd.edu.ua/content/naukove-tovarisstvo-studentiv-kursantiv-sluhachiv-adyunktiv-doktorantiv-i-molodih-vchenih>), проводяться семінари, конференції, конкурси наукових робіт та олімпіади. Студенти та курсанти є переможцями Всеукраїнських студентських олімпіад з дисциплін «Загальна екологія», «Екологічна безпека» та Всеукраїнських конкурсів наукових студентських робіт зі спеціальностей «Техногенна безпека», «ТЗНС», «Будівництво та цивільна інженерія». Тематика наукових досліджень здобувачів вищої освіти логічно поєднується з науковими інтересами професорсько-викладацького складу і здобувачів наукового ступеню та відповідає меті і цілям ОПП. Важливим елементом студентських досліджень є те, що вони виконуються в науково-дослідних лабораторіях (<https://ldubgd.edu.ua/ndlpb>) екологічної безпеки, сертифікованої відповідно вимогами ДСТУ ISO 10012:2005, та в пожежній безпеки, атестованої державним метрологічним наглядом в Україні. Поєднання навчання і досліджень забезпечується також тим, що на базі вказаних лабораторій проводяться лабораторні і практичні заняття.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Спілкування з науково-педагогічними працівниками і ознайомлення з матеріалами на місці свідчить про те, що викладачі свідомо і відповідально відносяться до оновлення змісту освіти. Для цього використовуються новітні досягнення відповідних наук, особисті наукові досягнення, результати підвищення кваліфікації і міжнародної академічної мобільності. В навчальному процесі представлені результати дисертацій, захищених викладачами. Зі сторони гаранта освітньої програми і адміністрації університету є достатній організаційно-методичний супровід актуалізації та оновлення змісту освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародне співробітництво ЛДУ БЖД проводиться у рамках реалізації ряду угод з партнерськими організаціями і університетами: <https://ldubgd.edu.ua/content/mizhnarodni-ugodi-pro-spivrobitnictvo>. Рівень наукових досліджень, які виконуються на кафедрі екологічної безпеки, високий, про що свідчить активна участь у міжнародних конференціях, симпозиумах, семінарах різного рівня. Спільно з Лісовою службою США був проведений круглий стіл з проблем деградації лісових ландшафтів, розробляються спільні проекти з польськими партнерами щодо вирішення трансграничних проблем екологічної безпеки. Активно розвивається міжнародна академічна мобільність в рамках співпраці з Кінгстонським університетом (Велика Британія). Позитивним у такій співпраці є те, що відбувається не лише обмін серед академічного персоналу (стажування і викладання), але і студентська мобільність. На 2020 р. запланований візит студентів Кінгстонського університету в ЛДУ БЖД для виконання на кафедрі екологічної безпеки дипломних робіт. Викладачі кафедри брали участь у майстер-класах з педагогічної майстерності «Developing High Quality Teaching» (British Council – Ukraine – Partnership), що сприяє впровадженню сучасних технологій навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Високий рівень, актуальність та повнота організаційно-методичного забезпечення ОПП, що забезпечує реалізацію цілей та заявлених програмних результатів навчання. 2. Гарант освітньої програми і адміністрація університету забезпечують достатній і партнерський організаційно-методичний супровід актуалізації та оновлення змісту освіти. 3. В ЗВО ефективно функціонує освітній портал «Віртуальний університет», який постійно поповнюється і оновлюється. Спілкування зі здобувачами вищої освіти показало, що представлена там інформація є актуальною, корисною і забезпечує постійний діалог між викладачами і студентами. 4. Зустріч зі студентами, курсантами та представниками самоврядування засвідчила, що при навчанні на даній ОП реалізуються принципи академічної мобільності, форми і методи навчання сприяють досягненню програмних цілей і результатів навчання за ОПП. 5. Існує практика регулярної оцінки здобувачами вищої освіти якості навчання і викладання, яка реалізується через анкетування на платформі «Віртуальний університет». 6. Наявний тісний зв'язок науково-дослідної діяльності ЗВО, кафедри і викладачів з освітнім процесом. Наукові досягнення студентів визнані на рівні перемог у Всеукраїнських конкурсах і олімпіадах. 7. Є позитивний досвід міжнародної академічної мобільності, яка реалізується не лише на базі університету-партнера, але і в ЛДУ БЖД.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Наявна у «Віртуальному університеті» коротка інформація про освітні компоненти за певними ознаками відповідає силабусам. Рекомендовано: вжити заходів щодо розробки, формалізації і впровадження даної сучасної форми інформування здобувачів вищої освіти. 2. Розробити додаткові заходи, направлені на сприяння міжнародній академічній мобільності здобувачів вищої освіти через розвиток мовних компетентностей.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Інформація щодо Критерію 4, викладена в звіті про самооцінювання, коректна і викладена по суті. Вона знайшла повне підтвердження під час виїзної експертизи. Експерти пересвідчилися, що всі учасники освітнього процесу тісно співпрацюють з метою покращення навчання і викладання за ОПП на засадах партнерства і взаємоповаги. В ЗВО докладаються значні зусилля для реалізації студентоцентричних принципів і засад академічної свободи. Навчання і викладання вдосконалюється на основі підвищення наукоємності і інтернаціоналізації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Загальні вимоги щодо контрольних заходів та системи оцінювання описані у відповідному розділі «Положення про організацію освітнього процесу в ун-ті» (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/05.02_polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_z_dodatkam.pdf) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ун-ті» (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpechennya_yakosti_vishchoyi_osviti_u_ldubzhd.pdf). Визначені форми, завдання та представлення результатів поточного контролю, контролю засвоєння навчальних дисциплін, підсумкового і ректорського контролю. Чітко вписані умови допуску до підсумкового контролю та повторного його складання. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання освітніх компонентів ОПП наводяться на відповідній сторінці «Віртуального університету» і оприлюднюються заздалегідь. Ознайомлення з переліком контрольних запитань і завдань свідчить про їх валідність, достатню для оцінки ступеню досягнення запланованих цілей і ПРН. Процедура атестації та вимоги до її проведення описані в «Положенні про організацію освітнього процесу в ун-ті», «Положенні про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД», «Положенні про диплом з відзнакою ЛДУ БЖД» (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_ek.pdf; https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_ldubzhd_pro_diplom_z_vidznakoyu.pdf). Державна атестація за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» не проводилась.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 101 «Екологія» першого (бакалаврського) ступеня передбачає атестацію здобувачів у форму кваліфікаційної роботи. Дана вимога дотримана. ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» передбачає дві форми атестації: захист бакалаврської дипломної роботи і складання комплексного кваліфікаційного екзамену. Додаткова форма атестації виправдана і ґрунтується на спеціальних умовах провадження освітньої діяльності. Комплексний кваліфікаційний екзамен містить теоретичну і практичну частини. Остання введена за рекомендацією ДСНС і перевіряє ПРН щодо вміння пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри чинників враження від джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ун-ті» визначає чіткі дескриптори якості системи оцінювання знань курсантів і студентів та коло осіб, відповідальних за їх дотримання. Розклад екзаменаційних сесій, підсумкової атестації та перездач доступний на сайті ЗВО. Неупередженість к/з забезпечується активним використанням тестів, як складового елементу к/з (поточних та підсумкових), проведенням екзаменів виключно в письмовій формі. Захист курсових робіт/проектів відбувається в присутності комісії. Голови екзаменаційних комісій – це виключно фахівці у відповідній галузі або провідні НПП зі спеціальності, які не є співробітниками ун-ту. Списки голів ЕК затверджуються наказом голови ДСНС України. Під час зустрічі з представниками самоврядування, студентами і курсантами експерти мали змогу переконатися, що здобувачі знають процедури і шляхи вирішення конфліктних ситуацій під час контрольних заходів, мають уявлення про порядок оскарження їх результатів, процедуру повторного проходження. Процедури врегулювання конфлікту інтересів визначені у «Положенні про заходи щодо запобігання та врегулювання конфліктів інтересів у діяльності особового складу та працівників ун-ту»: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_vregulyuvannya_konfliktiv.pdf. Прикладів застосування відповідних процедур при реалізації ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені в «Положенні про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату в ЛДУ БЖД»: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_plagiat.pdf. Обов'язковій перевірці на академічний плагіат підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, дисертаційні дослідження, наукові статті тощо. Перевірка на плагіат в ун-ті реалізується через систему Unichек (<https://ldubgd.edu.ua/content/unichек>) працівниками редакційно-видавничого відділу, а також відповідальним працівником кафедри з числа НПП. Вимоги щодо дотримання академічної доброчесності прописані також у методичних вказівках до виконання курсових робіт/проектів, передбачених ОПП, які розміщені на «Віртуальному університеті». Питанням академічної доброчесності приділяється увага при вивченні вибіркового дисциплін («Інтелектуальна

власність», «Професійна етика та службовий етикет», «Культура наукового українського мовлення») із загальноуніверситетського каталогу: <http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=2076>. Експерти ознайомились зі статистикою вибору студентами дисциплін і впевнились, що останні дві дисципліни користуються популярністю серед тих, хто навчається на ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища». Спілкування зі студентами і курсантами засвідчило розуміння здобувачами дотримання академічної доброчесності. Учасники зустрічей запевнили, що випадків порушень їх прав на об'єктивне оцінювання навчальних досягнень під час реалізації ОПП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Високий рівень, актуальність та повнота організаційно-методичного забезпечення ОПП, що забезпечує реалізацію цілей та заявлених програмних результатів навчання. 2. Гарант освітньої програми і адміністрація університету забезпечують достатній і партнерський організаційно-методичний супровід актуалізації та оновлення змісту освіти. 3. В ЗВО ефективно функціонує освітній портал «Віртуальний університет», який постійно поповнюється і оновлюється. Спілкування зі здобувачами вищої освіти показало, що представлена там інформація є актуальною, корисною і забезпечує постійний діалог між викладачами і студентами. 4. Зустріч зі студентами, курсантами та представниками самоврядування засвідчила, що при навчанні на даній ОП реалізуються принципи академічної свободи, форми і методи навчання сприяють досягненню програмних цілей і результатів навчання за ОПП. 5. Існує практика регулярної оцінки здобувачами вищої освіти якості навчання і викладання, яка реалізується через анкетування на платформі «Віртуальний університет». 6. Наявний тісний зв'язок науково-дослідної діяльності ЗВО, кафедри і викладачів з освітнім процесом. Наукові досягнення студентів визнані на рівні перемог у Всеукраїнських конкурсах і олімпіадах. 7. Є позитивний досвід міжнародної академічної мобільності, яка реалізується не лише на базі університету-партнера, але і в ЛДУ БЖД.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Наявна у «Віртуальному університеті» коротка інформація про освітні компоненти за певними ознаками відповідає силабусам. Рекомендовано: вжити заходів щодо розробки, формалізації і впровадження даної сучасної форми інформування здобувачів вищої освіти. 2. Розробити додаткові заходи, направлені на сприяння міжнародній академічній мобільності здобувачів вищої освіти через розвиток мовних компетентностей.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Інформація щодо Критерію 4, викладена в звіті про самооцінювання, коректна і викладена по суті. Вона знайшла повне підтвердження під час виїзної експертизи. Експерти пересвідчилися, що всі учасники освітнього процесу тісно співпрацюють з метою покращення навчання і викладання за ОПП на засадах партнерства і взаємоповаги. В ЗВО докладаються значні зусилля для реалізації студентоцентричних принципів і засад академічної свободи. Навчання і викладання вдосконалюється на основі підвищення наукоємності і інтернаціоналізації.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладання за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» забезпечують 3 д. н., 18 к. н. та 2 викладачі без ступеня. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає змісту освітніх компонентів та забезпечує досягнення визначених ОПП цілей і ПРН. Це підтверджується академічною та професійною кваліфікацією, тематикою наукових досліджень і публікаціями їх результатів: «Науковий депозитарій ун-ту»: <https://sci.ldubgd.edu.ua/handle/123456789/63>. Інформація про публікації наведена також у профілях викладачів Google Academy (наприклад, гарант ОПП д.т.н. Попович В. В.: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=RNkMAtEAAA&hl=ru>, доц. к.т.н. Степова К. В. <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=Qs85Q0IAAAA>). На зустрічі було встановлено, що більшість з викладачів активно публікує результати своїх наукових досліджень не тільки в фахових виданнях, а і у виданнях, що включені до Web of Science та Scopus. Професіоналізм викладачів підтверджується результатами анонімного опитування здобувачів, яке проводиться після закінчення вивчення навчальної дисципліни за допомогою ресурсів «Віртуального університету» та протягом семестру за допомогою системи онлайн тестування Socrative. Результати анкетування узагальнюються і обговорюються на засіданні кафедри екологічної безпеки (протокол № 11 від 19.06.18, №7 від 13.02.19, №11 27.01.20). Експертна комісія мала змогу пересвідчитись у достовірності наданої інформації в процесі спілкування зі студентами і курсантами та представниками органів самоврядування.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП здійснюється відповідно до «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ун-ту, які не передбачають спеціальних звань служби ЦЗ»: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/2_viddiluvp/polozh_konkursniy_vidbir1312.pdf). В положенні викладені умови для участі у конкурсі: стаж роботи за фахом, профільна НДД, наявність наук. ступеня і вченого звання тощо. Процедура конкурсу прозора. Умовою участі у конкурсі є рекомендація профільної кафедри. Разом з тим, ЛДУ БЖД є відомчим ун-том і при конкурсному доборі офіцерів служби ЦЗ враховуються нормативно-правові акти ДСНС. За період реалізації ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» процедуру конкурсного добору проходив Шуплат Т. І. (працює з вересня 2018 р.). Його кандидатура розглядалася на засіданні кафедри екологічної безпеки (протокол №1 від 31.09.18). Шуплат Т. І. на час обрання мав вищу освіту зі спеціальності 8.040601 «Екологія та охорона навколишнього середовища», фахові публікації, працював над кандидатською дисертацією, яку успішно захистив в 2019 р. за спеціальністю 03.01.16 – Екологія. Завідувач кафедри Баланюк В. М. був рекомендований кафедрою і обраний на посаду ВР ун-ту (протокол № 11 від 29.05.19). Він д. т. н. зі спеціальностей 21.06.01 – Екологічна безпека та 21.06.02 – Пожежна безпека, стаж роботи за фахом 19 років, велику кількість публікацій у фахових виданнях. У зв'язку з тим, що Баланюк В. М. є полковником служби ЦЗ, його обрання було затверджене Головою ДСНС України.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Відгуки і побажання роботодавців обговорюються на засіданнях кафедри екологічної безпеки (наприклад, протокол № 2 від 05.03.19). Практична підготовка, передбачена ОПП, у 2016 – 2019 рр. проводилась на базі структурних підрозділів ДСНС, Департаменту екології та природних ресурсів Львівської ОДА, ДП «Коломийське лісове господарство», Інституту охорони ґрунтів (м. Херсон) тощо. Керівники на місцях надають відгуки не лише щодо змісту, але і до організації практик. Кваліфікаційні роботи в ЗВО проходять обов'язкове зовнішнє рецензування. До рецензування долучені начальник відділу техногенної безпеки управління запобігання НС О. Горохівський; заступник директора з наукової роботи Природного заповідника «Розточчя» Г. Стрянець; начальник відділу інструментально-лабораторного контролю Держекоінспекції Т. Бондарчук, директор Яворівського національного природного парку М. Біляк. Ця інформація була підтверджена під час спілкування з роботодавцями. Залучення роботодавців проводиться і в рамках наук-практ. конф. та круглих столів (наприклад, III Міжнар. наук-практ. конф. «Екологічна безпека як основа сталого розвитку суспільства» (2018 р.)). Інформація про проведені заходи представлена на офіційних сайтах ун-ту та ДСНС, Департаменту екології та природних ресурсів Львівської ОДА: <https://ldubgd.edu.ua/news/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-ekologichna-bezpeka-yak-osnova-stalogo-rozvitku>; <https://www.dsns.gov.ua/ua/Ostanni-novini/91675.html> та інші.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Попередній досвід практичної роботи серед викладачів, які забезпечують реалізацію ОПП, мають гарант освітньої програми Попович В. В. (старший інспектор Державної інспекції з цивільного захисту та техногенної безпеки, 2006-2007 рр.) та старший викладач Думас І. З. (дешифрування аерофотознімків, ТзОВ «Тудор», 2008-2016рр). До освітнього процесу на засадах штатного сумісництва залучений начальник НДЛ екологічної безпеки під час спілкування з роботодавцями. Залучення професіоналів-практиків приймають участь в освітньому процесі при проведенні виїзних занять, які проводяться на базі метеорологічної станції Розточського ландшафтно-геофізичного стаціонару ЛНУ ім. І. Франка, мських очисних споруд, регіонального ландшафтного парку «Знесіння», заповідника «Розточчя». Зустрічі зі здобувачами вищої освіти та викладачами кафедри підтвердили ефективність такої співпраці.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння професійному розвитку НПП має системний характер і різноманіття за формами: стажування у провідних ЗВО, проведення тренінгів і курсів з підвищення педагогічної майстерності. Для стимулювання міжнародної академічної мобільності у рамках співпраці з Кінгстонським ун-том організовані курси поглибленого вивчення англ. мови, на сайті ун-ту наведена інформація про конкурси і гранти: <https://ldubgd.edu.ua/content/konkursigranti-2019-2020>. Під час спілкування у фокус-групах з викладачами кафедри і керівництвом ННІ ЦЗ та після ознайомлення з документами, експерти встановили, що викладачі, які забезпечують реалізацію ОПП, розвивали свою професійну майстерність через: підвищення кваліфікації на кафедрах екологічного спрямування - «Львівська політехніка», ЛНУ ім. І. Франка, Нац.о лісотехнічного університету (підтверджується відповідними документами); участь у програмах міжнародної академічної мобільності (стажування у Великій Британії, доц. Степова К. В.); участь у тренінгу «Internationalising Higher Education» в рамках проекту UKR 15PG/17-15/0216 British Council - Ukraine - Partnership (доц. Степова К. В., сертифікат https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/4_kafedru/ekolog/4.jpg); навчання в онлайн-курсі «Методика створення дистанц. курсів у системі Moodle» (старший викладач Думас І. З., сертифікат https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/4_kafedru/ekolog/5.jpg). В березні 2020 р. представники Міжнародного освітньо-методичного центру DINTERNAL EDUCATION провели тренінг, направлений на розвиток викладацької майстерності.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП передбачає матеріальні та моральні заохочення: «Положенням про матеріальне заохочення НПП, наукових та інж-техн. працівників, ад'юнктів і докт-тів ЛДУ БЖД»; https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_materialne_stimulyuvannya.pdf. Передбачено також преміювання викладачів за успішну реалізацію індивідуальної академічної мобільності у формі наукового стажування з власної ініціативи, викладання курсів зі спеціальних дисциплін англ. мовою, отримання сертифікатів, які засвідчують знання іноз. мов тощо. Критерії, за якими встановлюються премії, є прозорими, об'єктивними та вимірювальними. В ун-ті на постійній основі проводиться рейтингове оцінювання діяльності НПП, процедура якого прозора, чітка і встановлена відповідно до «Положення про оцінювання підсумків роботи НПП та визначення їхнього рейтингу» (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_ocinyuvannya_pidsumkiv_roboti_naukovo-pedagogichnih.pdf). Результати рейтингу оприлюднюються на сайті ЗВО (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/3_nauka/rejting/rejting_naukovo-pedagogichnih_pracivnikiv_navchalno-naukovogo_institutu_civilnogo_zahistu_za_2019_rik.pdf), обговорюються на засіданнях Вченої ради інституту та Університету (протокол ВР ун-ту №5 від 21.12.19). Спілкування з НПП підтвердило дієвість заходів щодо стимулювання ПМ та особистого розвитку, які запроваджені в ун-ті. Учасники фокус-групи продемонстрували особисту зацікавленість в розвитку педагогічного майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Викладачі, залучені до реалізації ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища», мають достатній рівень професійної майстерності, їх академічна кваліфікація відповідає дисциплінам, що дозволяє стверджувати про можливість досягнення цілей і програмних результатів навчання. 2. Відпрацьована ефективна онлайн система моніторингу якості викладання і оцінювання здобувачами вищої освіти педагогічної майстерності викладачів. 3. В реалізації освітнього процесу приймають участь представники роботодавців, а форми такої співпраці різноманітні. 4. Незважаючи на спеціальні умови провадження освітньої діяльності, при доборі за конкурсом на вакантні посади як для офіцерського складу, так і для осіб, які не мають спеціальних звань служби цивільного захисту, передбачена аналогічна процедура, головним критерієм якої є професійна/академічна кваліфікація. 5. В ЛДУ БЖД створена і реально функціонує дієва система стимулювання професійної і педагогічної майстерності, а викладачі, залучені до викладання на ОПП, активно працюють над особистим розвитком.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Колектив кафедри на постійній основі залучається до виконання досліджень на замовлення ДСНС. Рекомендація: поглибити практику спільного виконання наукових досліджень з ширшим колом роботодавців, при можливості на господарсько-договірних умовах. 2. Експерти рекомендують поширити досвід залучення професіоналів-практиків на проведення аудиторних занять з окремих тем.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Аналіз матеріалів, поданих у звіті про самоаналіз, ознайомлення з документами і матеріалами на місці і спілкування з учасниками освітнього процесу і роботодавцями свідчить про ефективне використання людських ресурсів при реалізації ОПП. НПП мають достатній рівень кваліфікації щодо дисциплін, викладання яких забезпечують, приймають участь у науково-дослідній роботі, постійно вдосконалюють свою педагогічну майстерність. В ЗВО застосовуються дієві механізми стимулювання і заохочення. Існує практика залучення професіоналів-практиків. Здобувачі вищої освіти мають можливість оцінювати професіоналізм викладачів. Експерти не виявили суттєвих недоліків в кадровій політиці, а зауваження носять виключно рекомендаційний характер.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Бібліотека розміщена в навчальному корпусі. Наповнення фондів бібліотеки є великим, наявна електронна бібліотека, доступ до інтернету (Wi-Fi), сучасний стан. До послуг студентства гуртожитки та казарми для курсантів, центр культури та мистецтв, їдальня, фітнес-зал та інші функціональні приміщення. Наявна матеріально-технічна база активно використовується. Під час візиту експертна комісія відзначила, що всі приміщення перебувають у відмінному стані. Всі навчальні аудиторії теплі, сучасні. За необхідності вони обладнані комп'ютером, проектором та мультимедійною (інтерактивною) дошкою. До послуг студентства також є комп'ютерні класи. Вся техніка є новою і активно використовується. При підготовці фахівців за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» використовуються спеціалізовані програмні продукти, що дозволяє проводити навчання на конкретних екологічних моделях.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах ОПП є вільним і безкоштовним. НПП та здобувачі вищої освіти мають доступ до електронних ресурсів у будь-якій аудиторії корпусу. Наявне з'єднання Wi-Fi з вільним доступом по всій території навчального корпусу, в чому експерти пересвідчилися особисто. Експертною комісією було здійснено перевірку навчальних аудиторій та дослідницьких лабораторій, які задіяні в навчальному процесі за даною ОПП. До послуг студентства в наявності є дві акредитовані науково-дослідні лабораторії (екологічної і пожежної безпеки) з відповідним новим лабораторним обладнанням: <https://dubgd.edu.ua/ndlpb>; <https://dubgd.edu.ua/ndleb>. В цих лабораторіях проводяться наукові дослідження та лабораторні заняття. Наявні сучасні навчальні лабораторії для інших практичних занять, а також комп'ютерна аудиторія і аудиторії з сучасним технічним забезпеченням. Експертна група відмічає, що курсантам, які навчаються в ЗВО, надається безоплатне проживання та харчування.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси завдяки теплим, комфортним та сучасно обладнаними аудиторіями, активно співпрацює ради курсантського та студентського самоврядування із адміністрацією: <https://dubgd.edu.ua/content/kursantske-ta-studentske-samovryaduvannya/zag-inf>. У ЗВО функціонує сучасна студія, в якій здобувачі транслюють новини у-ту в інтернет просторі (<https://www.youtube.com/user/harcy1993>) і на телеекранах, розміщених в коридорах закладу. Випускається газета "Галицькі вогнеборці". Курсанти та офіцери-вихователі, відповідно до вимог ДСНС України, несуть чергування в навчальних корпусах та по всій території. Експерти пересвідчилися, що на території ЗВО є охорона і вхід стороннім заборонений: <https://dubgd.edu.ua/content/viddil-organizaciyi-sluzhbi>. В університеті створена та діє чітка система виховної та соціально-гуманітарної роботи. Духовий оркестр та хорівий колектив «Гаудеамус», вокально-інструментальний ансамбль і команда КВК «Гасимо самі» відомі і за межами ЗВО. Всі гуртки працюють з повним матеріальним забезпеченням. Роботу по забезпеченню задоволення різноманітних потреб здобувачів вищої освіти очолює відділ виховної, соціально-гуманітарної роботи та психологічного забезпечення: <https://dubgd.edu.ua/node/1432>.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Організаційна, інформаційна, освітня, консультативна і соціальна підтримка студентів реалізується через взаємодію здобувачів з НПП і адміністрацією в усній або письмовій формі. Особливо широке коло обов'язків щодо підтримки здобувачів вищої освіти покладено на кураторів академічних груп, діяльність яких регламентується окремим положенням: https://dubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_kuratora_nakaz_vid_06.02.2020_r.pdf. Курсанти є рядовими служби цивільного захисту. Вони навчаються за кошти державного бюджету і знаходяться на повному державному утриманні, відповідно до угоди, яка укладається після вступу. Гарантами дотримання їх прав і особистих потреб є начальники курсів і командири взводів, які призначаються з числа офіцерів і несуть повну відповідальність за своїх підлеглих. Всі студенти і курсанти мають можливості написати особистого листа ректору що знаходиться на офіційному веб-сайті: <https://dubgd.edu.ua/>. Під час зустрічі з представниками студентів та курсантів, які навчаються за освітньою програмою, експерти пересвідчилися у позитивному ефекті поєднання загальних і спеціальних умов для підтримки здобувачів вищої освіти. Учасники фокус-групи були відкритими, позитивно налаштованими і продемонстрували свою вмотивованість.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Приміщення університету на даному етапі обладнується пандусами та спеціальним туалетом на 1 поверсі для забезпечення безперешкодного доступу представників маломобільних груп. У ЗВО станом на поточний навчальний рік отримує освіту 1 особа з інвалідністю на заочній формі навчання, тону ситуація не є критичною. Експерти пересвідчилися, що ведуться необхідні будівельно-ремонтні роботи.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі із експертною групою представники здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування засвідчили, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не виявлено. Студенти та курсанти зауважили, що у випадку якогось порушення та за умови збереження повної анонімності вони можуть написати листа до скриньки звернень і пропозицій, що знаходиться на сайті університету <https://ldubgd.edu.ua/feedback>. Політика і процедура протидії корупції представлена у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЛДУБЖД за посиланням: <https://ldubgd.edu.ua/content/antikorupciyna-diyalnist>. Створений спеціальний підрозділ – сектор безпеки та запобігання проявам корупції: <https://ldubgd.edu.ua/content/sector-bezpeki-ta-zapobigannya-proyavam-korupcii> ЗВО керується не лише власними процедурами протидії корупції, але і підпорядковується відповідним нормативним актам ДСНС України. Процедура вирішення конфліктних ситуацій різного характеру регламентується відповідним положенням: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_vregulyuvannya_konfliktiv.pdf. Вона прозора і дієва, в чому експерти пересвідчились під час зустрічей з учасниками освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Безкоштовний та безперешкодний доступ до бібліотеки, фітнес-залу, навчальних та дослідницьких лабораторій. 2. Сучасні аудиторії із новітнім технічним забезпеченням. 3. В ЛДУБЖД створено позитивний психологічний клімат. Позитивною практикою є сприяння активній діяльності психологічної служби і роботі мистецьких самодіяльних колективів. 4. Нормативні документи щодо заходів по протидії корупції та врегулюванню конфліктів є у вільному доступі, а учасники освітнього процесу усвідомлені щодо своїх дій в таких ситуаціях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Систематичні опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення випадків дискримінації не проводяться. Рекомендовано: розробити і впровадити анкетування серед студентів і курсантів з цих питань. 2. Рекомендовано завершити роботи по створенню достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна комісія пересвідчилась, що освітнє середовище та матеріальні ресурси ЛДУ БЖД дозволяють належним чином проводити освітню діяльність за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища». Доступ до матеріальної бази і інформаційних ресурсів достатній і безоплатний. Студенти і курсанти мають змогу повною мірою забезпечувати свої освітні, культурні і соціальні потреби. Створені належні і безпечні умови навчання, проживання і дозвілля. За відгуками учасників освітнього процесу випадків корупційних дій, дискримінації, сексуальних домагань не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО дотримуються визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Вони регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» (розділ «Освітній процес»), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛДУ БЖД» (розділ «Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм»). Організаційно-методичний супровід забезпечується «Методичними рекомендаціями щодо розробки та оформлення освітніх програм». Посилання на зазначенні нормативні документи: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/05.02_polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_z_dodatkamoy.pdf
https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpechennya_yakosti_vishchoyi_osviti_u_ldubzhd.pdf
https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/metodichni_rekomendaciyi_z_rozrobki_osvitnih_program_proekt.pdf. Перегляд освітніх програм здійснюється за результатами їх моніторингу. Водночас з метою удосконалення освітньої програми можна вносити необхідні зміни чи доповнення протягом всього терміну її реалізації. Доповнення та корективи вносяться лише після остаточного рішення робочої групи з удосконалення змісту ОПП. ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» була затверджена Вченою радою ЛДУ БЖД 17.05.2017 р. (протокол №9). Перегляд ОПП з внесенням змін відповідно до СВО України зі спеціальності 101 «Екологія» проводився 19.05.2019 р.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти в університеті залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми безпосередньо при щосеместрових опитуваннях та через органи студентського та курсантського самоврядування. Побажання та зауваження здобувачів враховуються при перегляді ОПП. В університеті проводяться періодичні студентські та курсантські опитування щодо якості та задоволеності викладанням навчальних предметів. Здобувачі мають змогу оцінити зміст та методи подачі навчального матеріалу, систему оцінювання. Результати опитування студентів та курсантів обговорюються на засіданнях кафедри та враховуються при подальшому коригуванні навчальних дисциплін та освітньої програми (протоколи засідань кафедри: №11 від 19 червня 2018 р., № 7 від 13 лютого 2019 р., №12 від 12 червня 2019 р., №11 від 27 січня 2020 р.). При опитуванні студентів, які є членами Ради курсантського та студентського самоврядування, та адміністративного персоналу ЗВО було з'ясовано, що здобувачі вищої освіти, безпосередньо залучені до процесу перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через членство представників Ради курсантського та студентського самоврядування у Вчених радах університету та ННІ цивільного захисту. Така активна позиція студентів та курсантів дає їм змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо організації та покращення якості навчального процесу, зокрема представники Ради студентського та курсантського самоврядування входять до складу робочої групи з удосконалення змісту ОП «Екологія та охорона навколишнього середовища».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

При періодичному перегляді освітньої програми регулярно враховуються пропозиції та побажання роботодавців. Здобувачі вищої освіти протягом навчання за освітньої програмою мають змогу брати участь у зустрічах з представниками роботодавців. Зустрічі організовуються як у межах університету, так і на місцях діяльності установ, організацій та підприємств. Інформація про зустрічі висвітлюється на сайті університету: - грудень 2017 р. <https://ldubgd.edu.ua/node/2967>, - березень 2018 р. <https://ldubgd.edu.ua/news/ulvivskomu-derzhavnomu-universiteti-bezpeki-zhittiediyalnosti-proveli-naukovo-praktichniy>, - березень 2019 р. <https://www.dsns.gov.ua/ua/Ostanni-novini/91675.html>. При зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що вони залучалися до процесу перегляду освітньої програми як в цілому, так і окремих навчальних курсів («Екологічне інспектування» та «Екологічний менеджмент», «Заповідна справа», «Організація управління в екологічній діяльності»), розробки програм проведення навчальних та виробничих практик (протоколи засідання кафедри екологічної безпеки №2 від 13 вересня 2017 р., №2 від 24 вересня 2018 р., №2 від 9 вересня 2019 р.).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В університеті присутня практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників спеціальностей та освітньої програми. Щорічно проводиться опитування випускників, що дає змогу проаналізувати досвід їх працевлаштування, отримати інформацію щодо практичного застосування знань і вмінь, набутих під час навчання. Проводиться збір і аналіз інформації від роботодавців щодо працевлаштування здобувачів освітньої програми. Цінними є пропозиції працевлаштованих випускників щодо покращення якості освітнього процесу. Випуску на ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» не було, але моніторинг проводився серед випускників спеціальності попередніх років. Усі пропозиції розглядалися на засіданнях кафедри екологічної безпеки та взяті до уваги (Прот.№6 від 18 січня 2017 р., №5 від 11 січня 2018 р., №7 від 13 лютого 2019 р.) Крім того, збір інформації щодо кар'єрного зростання випускників проводиться шляхом їх опитування, що дає змогу проаналізувати досвід їх працевлаштування, отримати інформацію щодо практичного застосування знань і вмінь, набутих під час навчання. Так, на кафедрі екологічної безпеки створено базу даних щодо працевлаштування випускників, яка щорічно оновлюється.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В університеті розроблена чітка система забезпечення якості закладу вищої освіти, що дозволяє вчасно реагувати на недоліки в освітній програмі. У положеннях про організацію освітнього та про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачені відповідні процедури щодо реагування та своєчасного усунення недоліків в освітній програмі. Впливати на якість освітнього процесу мають змогу також роботодавці і випускники, які регулярно залучаються до обговорення та внесення рекомендації. Враховуються також результати анкетування студентів, які частково враховані викладачами при проведенні практичних та семінарських занять. Також в університеті з метою усунення недоліків розроблено «Положення про заходи щодо запобігання та врегулювання конфліктів інтересів у діяльності особового складу та працівників ЛДУ БЖД» (<https://ldubgd.edu.ua/content/polozhennya>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітньо-професійна програма «Екологія та охорона навколишнього середовища» проходить первинну акредитацію. При акредитації напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у 2014 році експерти не зафіксували значних недоліків, але висловили пропозицію, яка не вплинула на рішення щодо акредитації: «Ширше залучати курсантів до наукової діяльності, участі у Міжнародній науково-практичній конференції «Екологічна безпека як основа сталого розвитку суспільства», яка організовується на базі кафедри екологічної безпеки ЛДУ БЖД та до інших науково-практичних конференцій екологічного напрямку». Вказані пропозиції була врахована у подальшій роботі наукового товариства студентів та курсантів кафедри екологічної безпеки. Так, за результатами 2019 року у науково-практичних конференціях прийняли участь більше 20 здобувачів. Підтвердженням здобутків у науковій діяльності є участь та перемога здобувачів у II етапах Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі екології.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

При обговоренні культури якості у академічній спільноті з адміністративним персоналом та науково-педагогічними працівниками було виявлено, що здійснюються відповідні заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Система культури якості базується на періодичному перегляді та моніторингу навчальних планів, робочих навчальних програм, оцінюванні студентів та курсантів, процедурі забезпечення якості, забезпеченні якості викладацького складу, навчальних ресурсах, які також представлені у «Віртуальному університеті», публічності та доступності інформації. У Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності (затвердженому 30 жовтня 2017 р.): https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpechennya_yakosti_vishchoyi_osviti_u_ldubzhd.pdf передбачено політику і процедури забезпечення якості, а також відповідальності між структурними підрозділами університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. В ЗВО затверджені нормативні документи щодо правил і процедур формування та оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості освітніх програм. 2. Прописана послідовність процедур щодо перегляду і оновлення освітніх програм. 3. Наявна зацікавленість роботодавців та здобувачів вищої освіти щодо їх залучення до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості. 4. Рейтингова система оцінювання роботи викладачів та система моніторингу думки здобувачів є гарантією об'єктивного аналізу якості освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Зворотній зв'язок з роботодавцями у межах ОПП проводиться через зустрічі і рецензування. Рекомендація: провести анкетування серед роботодавців з оприлюдненням його узагальнених результатів. 2. Залучити до співпраці із забезпечення якості ОПП Асоціацію

випускників із відображенням її результатів на сайті університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Експертна комісія констатує, що наявна внутрішня система забезпечення якості ОПП уможливує ефективне досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Виявлені слабкі сторони мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку щодо Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в ЗВО регулюються Статутом ЛДУ БЖД, Стратегією і концепцією розвитку ЛДУ БЖД, Положеннями про організацію освітнього процесу, про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, про навчально-науковий інститут цивільного захисту та ін. Вказані документи розміщені на офіційному сайті ЗВО у відкритому доступі в закладці «Документи Університету»:

https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/strategiya_ta_koncepciya_rozvitku_ldubzhd.pdf

https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/05.02_polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_z_dodatkami.pdf

https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpechennya_yakosti_vishchoyi_osviti_u_ldubzhd.pdf

https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/6_instytut/ICZ/icz.pdf Ці правила та процедури послідовно дотримуються під час реалізації ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Процес затвердження змін до ОП відбувся у 2019 р. Експертна група пересвідчилась що заклад вищої освіти оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект ОП з метою ознайомлення та зацікавлення стейкхолдерів. Реалізовано можливості внесення пропозицій та зауважень щодо ОПП. На офіційному веб-сайті в закладці «Освітні програми» надана інформація про поштову скриньку (nmz@ldubgd.edu.ua), на яку стейкхолдерам пропонується надсилати пропозиції щодо внесення змін до освітніх програм: <https://ldubgd.edu.ua/content/osvitni-programi>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЛДУ БЖД оприлюднена в повному обсязі інформація про освітньо-професійну програму «Екологія та охорона навколишнього середовища»: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/ek_bak.pdf. Документ є завізованим, має офіційний характер. Шлях пошуку відповідної інформації є логічним для розуміння абітурієнтами та роботодавцями, які не знайомі з особливостями освітньої діяльності. Ця сторінка розташована в меню закладок «Вступнику», «Персоналу», що робить її доступною для різних категорій стейкхолдерів. Адміністрація університету повідомила експертну комісію про наміри модернізації офіційного сайту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Правила і процедури, щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу чіткі, зрозумілі і доступні та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. 2. Інформація про ОПП відкрита, у стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін є можливість з нею ознайомитись та висловити свої пропозиції щодо її вдосконалення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано завершити роботу по вдосконаленню структури сайту ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Публічність і прозорість інформації щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу, освітньо-професійної програми та ступінь відкритості ОПП для обговорення і вдосконалення знаходиться на достатньому рівні.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експерти відмічають повну відкритість ЗВО щодо процедури проведення акредитації. Спілкування з проректором з навчально-методичної роботи к.т.н, доцентом, підполковником служби ЦЗ Дмитром Чалим, начальником навчально-методичного центру полковником служби ЦЗ Романом Стасьо, начальником відділу організації та забезпечення навчально-методичної роботи підполковником служби ЦЗ Миколою Сичевським, начальником ННІ цивільного захисту, гарантом освітньої програми д.т.н., доцентом, підполковником служби ЦЗ Василем Поповичем і його заступником з навчально-наукової роботи, к.ф.-м.н., доцентом, полковником служби ЦЗ Ольгою Меньшиковою засвідчило їх зацікавленість у підвищенні якості освітньої програми та готовність до її вдосконалення. Зустріч з ректором не проводилась у зв'язку з закордонним службовим відрядженням. Здобувачі вищої освіти при спілкуванні з експертами продемонстрували високу мотивацію щодо навчання. Вона пов'язана з чіткими перспективами працевлаштування, розуміння необхідності знань, навичок і умінь для успішного кар'єрного зростання. Частина учасників навчального процесу є рядовими і офіцерами служби цивільного захисту. Але спеціальні умови надання освітніх послуг не обмежують академічних свобод, можливостей задовольняти соціально-особистісні потреби та не порушують гендерної рівності.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
----------	-------------	-----------

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Погребняк Володимир Григорович

Члени експертної групи

Шелест Зоя Михайлівна

Якубчак Микола Андрійович